2076_0006_0

19-1-1995

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE PORTANT CLASSEMENT COMME MONUMENT DES FACADES ET TOITURES DE L'IMMEUBLE SIS RUE PETER BENOIT 2-4/CHAUSSEE DE WAVRE 519 A ETTERBEEK.

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE GEVELS EN DE BEDAKINGEN VAN HET GEBOUW GELEGEN PETER BENOITSTRAAT 2-4/WAVERSESTEENWEG 519 TE ETTERBEEK.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 22 et 23;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op de artikels 22 en 23;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 19 mai 1994 décidant d'ouvrir la procédure de classement comme monument de la totalité de l'immeuble sis rue Peter Benoit 2-4/chaussée de Wavre 519 à Etterbeek;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 19 mei 1994 houdende opening van de procedure tot bescherming als monument van het geheel van het gebouw gelegen Peter Benoitstraat 2-4/Waversesteenweg 519 te Etterbeek;

Vu l'avis favorable du Collège des Bourgmestre et Echevins de la commune d'Etterbeek émis le 1er septembre 1994;

Gelet op het gunstige advies van het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente Etterbeek uitgebracht op 1 september 1994;

Vu l'avis de la section autonome bruxelloise de la Commission Royale des Monuments et des Sites émis le 5 octobre 1994;

Gelet op het advies van de Brusselse autonome sectie van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen uitgebracht op 5 oktober 1994;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances émis le 7 décembre 1994;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën uitgebracht op 7 december 1994;

Considérant que le propriétaire de l'immeuble sis rue Peter Benoit 2-4/chaussée de Wavre 519 n'a pas émis de remarques dans le délai prévu par l'article 20 de l'ordonnance du 4 mars 1993;

Overwegende dat de eigenaar van het gebouw gelegen Peter Benoitstraat 2-4/Waversesteenweg 519 geen opmerkingen heeft geuit binnen de termijn opgelegd in artikel 20 van de ordonnantie van 4 maart 1993;

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions,

Op voordracht van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen,

Après en avoir délibéré,

Na beraadslaging,

ARRETE:

BESLUIT:

Article 1:
Conformément aux dispositions des articles 22 et 23 de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, et en raison de leur valeur historique et artistique, précisée dans la notice annexée au présent arrêté, sont classés comme monument les façades et toitures de l'immeuble sis rue Peter Benoit 2-4/chaussée de Wavre 519 à Etterbeek, connu au cadastre d'Etterbeek, 3ème division, section B , 3ème feuille, parcelle n°424 h².

Artikel 1:
Overeenkomstig de bepalingen van de artikels 22 en 23 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, en omwille van hun historische en artistieke waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan het besluit, worden beschermd als monument de gevels en de bedakingen van het gebouw gelegen Peter Benoitstraat 2-4/Waversesteenweg 519 te Etterbeek, bekend ten kadaster te Etterbeek, 3de afdeling, sectie B, 3de blad, perceel nr 424 h².

Article 2:
La zone de protection relative au monument décrit ci-dessus comprend les voiries, parties de voiries, ainsi que l'ensemble des parcelles ou parties de parcelles reprises dans le périmètre délimité sur le plan joint au présent arrêté.

Artikel 2:
De vrijwaringszone met betrekking tot het hierboven vermelde monument betreft de wegenis, gedeelten van de wegenissen evenals het geheel van de percelen of gedeelten van de percelen opgenomen in de omtrek, afgebakend op het plan in bijlage van dit besluit.

Article 3:
Les conditions particulières de conservation sont les suivantes :
- lors de travaux de restauration, la restauration des sgraffites ornant les façades et des garde-corps en ferronnerie des balcons doit être réalisée dans les règles de l'art.

Bruxelles, le 19/11/95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Charles PICQUE.

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

Didier GOSUIN.

Artikel 3:
De bijzondere behoudsvoorwaarden zijn de volgende :
- tijdens de restauratiewerken dient de restauratie van de sgraffiti die de gevels sieren evenals van de gietijzeren balkons volgens de regels van de kunst uitgevoerd te worden.

Brussel, 19/11/95.

De Minister-Voorzitter van Brusselse Hoofdstedelijke Regering

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

Voor eensluidend afschrift
Pour copie conforme
J. LAURENT

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE PORTANT CLASSEMENT COMME MONUMENT DES FACADES ET TOITURES DE L'IMMEUBLE SIS RUE PETER BENOIT 2-4/CHAUSSEE DE WAVRE 519 A ETTERBEEK.

DESCRIPTION SOMMAIRE ET JUSTIFICATION DE L'INTERET SELON L'ARTICLE 2 § 1 DE L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993

Vu pour être annexé à l'arrêté du 19/1/95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

Didier GOSUIN.

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE GEVELS EN DE BEDAKINGEN VAN HET GEBOUW GELEGEN PETER BENOITSTRAAT 2-4/WAVERSESTEENWEG 519 TE ETTERBEEK.

BEKNOPTE BESCHRIJVING EN MOTIVERING VAN HET BELANG VOLGENS ARTIKEL 2 § 1 VAN DE ORDONNANTIE VAN 4 MAART 1993.

Gezien om bij het besluit van 19/1/95 gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

Voor eensluidend afschrift
Pour copie conforme
J. LAURENT

CLASSEMENT

Titre:	monument
Commune:	Etterbeek
Adresse:	rue Peter Benoit 2-4/chaussée de Wavre 519
Réf. cadastrale:	3ème division, section B, 3ème feuille, parcelle n° 424 H2

Description sommaire:

Immeuble de rapport formant un angle, de trois niveaux sur rez-de-chaussée commercial, bâti vers 1905 dans un style éclectique Art nouveau et attribué à l'architecte Gustave Strauven.

Soubassement en pierre bleue, façade en briques jaunes et noires.

La toiture, pyramidale et recouverte de tuiles est accolée à celle du voisin. Elle est précédée d'une plate-forme recouverte de goudron sur laquelle se développent les massifs de maçonnerie des cheminées des appartements et le sommet des pilastres qui rythment la façade.

Chaque façade est marquée d'un oriel se développant sur deux niveaux et supportant un balcon, protégé de garde-corps en fonte issus d'une production en série et communs à plusieurs constructions de Strauven. Ces oriels sont supportés par des consoles métalliques éclatant en façade en un motif floral géométrique.

Panneaux d'allèges à sgraffittes polychromes reproduisant un motif floral semblable.

Un pan de mur aveugle situé côté chaussée de Wavre porte un sgraffitte monochrome soulignant un cartouche dont le contenu a disparu.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier:

Intérêt historique et artistique:

Gustave Strauven (1878-1919), dessinateur de formation (il travailla chez Horta), est l'auteur d'un grand nombre de créations architecturales Art Nouveau tout à fait originales dans lesquelles il utilisa au maximum ses talents de dessinateur. Ses oeuvres, plus intéressantes les unes que les autres, sont marquées par l'ingéniosité de l'architecte, dans le travail des ferronneries notamment, ingéniosité palliant le manque de moyens financiers des commanditaires. Il fut, en effet, considéré comme architecte " secondaire " par rapport à Horta, ce dernier travaillant pour une clientèle nettement plus aisée, mais la production de Strauven le place toutefois au rang des meilleurs architectes de l'art Nouveau.

Parallèlement, Strauven a développé, dans une partie de son oeuvre, un type d'architecture toujours d'inspiration nettement Art Nouveau, mais qui s'adresse à des propriétaires de plus petite fortune encore, désireux de s'inscrire dans la mouvance des styles "à la mode", mais n'ayant pas les moyens de s'offrir les matériaux malgré tout plus coûteux nécessaires à des créations originales. Il sera donc considéré, dans cette partie de son oeuvre, comme l'architecte Art Nouveau "des pauvres"; mais son souci d'économie dans les matériaux n'exclua pas la recherche poétique de compositions harmonieuses: le travail coûteux de la pierre de façade est ici remplacé par une recherche dans le jeu de la polychromie des briques. Les créations extravagantes en ferronneries des Square Ambiorix et Boulevard Clovis sont réduites à d'intéressants garde-corps issus d'une production en série.

La technique du sgraffite, que l'on retrouve dans un grand nombre d'oeuvres Art Nouveau, est ici utilisée pour décorer les panneaux d'allèges, ponctuant la façade d'intéressantes compositions linéaires polychromées qui utilisent trois ou quatre shémas de composition de base.

Ces différents éléments se conjuguent pour nous offrir une oeuvre harmonieuse et tout à fait représentative de cette partie de l'oeuvre de l'architecte.

L'immeuble d'angle considéré marque l'un des carrefours de la Chaussée de Wavre (ancienne chaussée de Tervuren dont le tracé remonte à 1627), sur un tronçon compris entre la Chasse Royale et la Place Jourdan qui fut élargi en 1897. Cet élargissement eut pour conséquence la construction ou la reconstruction de certains bâtiments, dont celui-ci, et ce dans un style homogène inspiré par l'Art Nouveau, comme en témoignent les bâtiments jouxtant l'immeuble d'angle du côté de la Chaussée de Wavre et dans la rue Peter-Benoit.

La position du bâtiment de Strauven à l'angle des deux rues le place en point de mire d'une longue perspective dans la chaussée de Wavre mettant en évidence le traitement asymétrique original des façades.

BESCHERMING

Titel:	monument
Gemeente:	Etterbeek
Adres:	Peter Benoitstraat 2-4 / Waversesteenweg 519
Kadastrale gegevens:	3de afdeling, sectie B, 3de blad, perceel nr 424 H2

Beknopte beschrijving:

Huurpand dat een hoek vormt en drie bouwlagen telt op een commercieel gelijkvloers, rond 1905 is opgetrokken in eclectische Art Nouveaustijl en toegeschreven aan architect Gustave Strauven.

Grondmuur in blauwe natuursteen, gevel in gele en zwarte bakstenen.

De pyramidale bedaking, bedekt met pannen, kleeft als het ware tegen dat van de buur. Het dak wordt voorafgegaan (wordt eigenlijk omringd) door een platform bedekt met teer en wordt gekenmerkt door het metselwerk van de appartementsschoorstenen en de pilasteruiteinden die de gevel ritmeren.

Elke gevel is uitgerust met een erker die zich op twee bouwlagen opricht en voorzien is van een balkon met gietijzeren balustraden. Deze balustraden stammen uit een seriefabricage en komen terug in verschillende constructies van Strauven. Deze erkers zijn ondersteund door metalen consoles die op de gevel in een geometrisch bloemmotief uiteenvallen.

Steunmuren zijn gehouwen met polychrome sgraffiti die een soortgelijk bloemmotief weergeven.

Een blind muurvak aan de kant van de Waversesteenweg is voorzien van een monochrome sgraffito die een ornament, waarvan de inhoud verdwenen is, benadrukt.

Belang van het monument volgens artikel 2, 1°, bepaald in de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed:

Historische en artistieke waarde:

Gustave Strauven (1878-1919), tekenaar van opleiding (hij werkte bij Horta) is de auteur van een groot aantal zeer originele architecturale Art Nouveau ontwerpen waarin hij zijn tekenaarstalenten tot het uiterste aan bod liet komen. Zijn werken, het ene al boeiender dan het andere, worden gekenmerkt door de spitsvondigheid van de architect, ondermeer in het smeedijzeren gedeelte; waarbij zijn spitsvondigheid vaak het geldgebrek van zijn opdrachtsgevers wist te omzeilen.

Hij werd dan ook beschouwd als een « tweederangs » architect in vergelijking met Horta, aangezien deze laatste vaak werkte voor een zeer gegoede cliëntèle, maar Strauvens produktie maakt van hem een van de beste Art Nouveau architecten.

Evenwijdig daarmee ontwikkelde, in een deel van zijn oeuvre, een architectuurtype dat altijd aanleunt bij de Art Nouveau, maar dat gericht is op de eigenaars met nog minder middelen en die toch wensen deel te nemen aan de nieuwe trends die naar de mode zijn, maar die evenwel niet over de geldelijke middelen beschikken om zich de toch duurdere materialen noodzakelijk voor oorspronkelijke ontwerpen, aan te schaffen. Hij zal dus beschouwd worden, althans voor dit deel van zijn oeuvre als Art Nouveau-architect van « de armen ». Maar zijn bekommernis om zuinigheid wat de materialen betreft sluit het poëtisch zoeken naar harmonieuse samenstellingen niet uit: de dure bewerking van de gevelsteen zal vervangen worden door verfijnde kleuren en een verfijnde schikking van de bakstenen. De extravagante smeedijzeren ontwerpen van de Ambiorixsquare en de Clovislaan worden herleid tot interessante borstweringen die als serieprodukt ontstaan. De sgraffitotechniek die men in het merendeel van de Art-Nouveauwerken terugvindt wordt hier gebruikt om steunwanden te versieren, waardoor de gevel opvallende polychrome lijncomposities vertoont, waarbij, drie of vier basisschema's voor de samenstelling gebruikt worden.

Deze verschillende elementen worden gebruikt en leveren samen een harmonieus oeuvre af dat erg representatief is voor dit deel van het werk van de architect.

Het gebouw dat de hoek kenmerkt een van de kruispunten van de Waversesteenweg (voormalige Tervurensesteenweg waarvan de aanleg teruggaat tot 1627), op het deel gelegen tussen de Koninklijke Jacht en het Jourdanplein dat in 1897 werd verbreed. Deze verbreding had tot gevolg dat de bouw of de heropbouw van bepaalde gebouwen waaronder dit, en dat in een homogene volgens Art Nouveau geinspireerde stijl, waarvan de gebouwen gelegen naast het hoekgebouw aan de kant van Waversesteenweg en de Peter-Benoitstraat getuigen.

De ligging van het Strauvengebouw op de hoek van deze twee straten maakt het tot het uiteinde van het lange vergezicht in de Waversesteenweg waarbij de originele, asymmetrische behandeling van de gevels in het oog springt.

Fax sent by : 04->64 12/01/95 11:48 Pg: 4

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE PORTANT CLASSEMENT COMME MONUMENT DES FACADES ET TOITURES DE L'IMMEUBLE SIS RUE PETER BENOIT 2-4/CHAUSSEE DE WAVRE 519 A ETTERBEEK.

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE GEVELS EN DE BEDAKINGEN VAN HET GEBOUW GELEGEN PETER BENOITSTRAAT 2-4/WAVERSESTEENWEG 519 TE ETTERBEEK.

DELIMITATION DE LA ZONE DE PROTECTION

Vu pour être annexé à l'arrêté du 19/1/95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

Didier GOSUIN

AFBAKENING VAN DE VRIJWARINGSZONE

Gezien om bij het besluit van 19/1/95 gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

Voor eensluidend bericht
Pour copie conforme

G. LAURENT

Délimitation et zone de protection de l'immeuble sis 2-4 rue Peter Benoit / chaussée de Wavre 519 à Etterbeek 3e division section B, 3e feuille parcelle n° 424 h2.